

Rakvere Riigigümnaasumi õppekava lisa 2.

Rakvere Riigigümnaasiumi õpilaste tagasisidestamise kord

Rakvere Riigigümnaasiumi õpilaste tagasisidestamise kord asendab hindamise korda põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse ning gümnaasiumi riikliku õppekava tähenduses.

Õpilaste tagasisidestamise korra eesmärgiks on selgitada, miks, kuidas ja millisel viisil tagasisidestatakse õpilasi õpingute edenemise kohta, millistel tingimustel toimub järelvastamine, järgmisse klassi üleviimine ja gümnaasiumi lõpetamine.

Tagasisidestamine toimub vastavalt seatud kursuse või õpitegevuse eesmärkidele, kogudes selleks teavet, seda analüüsid ning õpilasele arusaadavalt edastades infot tema õpingute edenemise ja arengu kohta.

1. Tagasisidestamise põhimõtted

Õpilaste tagasisidestamine põhineb õpilaste eneste seatud eesmärkide täitmisel põhineval eneseanalüüsil ja õpetaja poolt kogutud ja analüüsitud andmestikul õpilase edenemise kohta kursuse või õpitegevuse eesmärkide täitmisel. Tagasisidest selgub, millisel määral on õpilane täitnud õpiülesande, millistes aspektides on jäänud eesmärk saavutamata ja millised on tema edasised arenguvõimalused. Tagasiside peab olema õpilasele mõistetav, tema edasist arengut toetav. Lisaks õpetajale annavad õpilasele tagasisidet ka teised koolipere liikmed, valikainete juhendajad, selleks kutsutud isikud (näiteks Uurimis- ja praktilise töö (UPT) tagasisidestaja). Vajadusel lisatakse õpetajapoolsele tagasisidele hinne.

2. Hindamisel kasutatavad hinded ja märked

Rakvere Riigigümnaasiumis rakendatakse hindamises eristavat (viiepallisüsteem) ja mitteeristavat (“õpieesmärgid on saavutatud, arvestatud - AR”, “õpieesmärgid pole saavutatud, mittearvestatud - MA”), hindamissüsteemi. Koolis kasutatav hindedüsteemi kirjeldus vastab gümnaasiumi riiklikus õppekavas § 17 kirjeldatud hindamissüsteemile:

Hinne "5", ehk "väga hea" - 90-100% eesmärgist saavutatud;
Hinne "4", ehk "hea" - 75-89% eesmärgist saavutatud;
Hinne "3", ehk "rahuldav" - 50-74% eesmärgist saavutatud;
Hinne "2", ehk "puudulik" - 20-49% eesmärgist saavutatud;
Hinne "1", ehk "nõrk" - 0-19% eesmärgist saavutatud.

Võimalusel kirjutavad õpetajad hinde kommentaariks protsendi mille õpilane on eesmärgist saavutanud.

Lõpetamata, tähtjaks esitamata kohustuslik õpiülesanne märgitakse kokkuleppeliselt õppeinfosüsteemis Stuudium (edaspidi Stuudium) tähisega (T) kommentaaride lahtrisse lisatakse hilisem kuupäev milleks peab töö olema sooritatud. Kui järelvastamine on kokkulepitud tähtjaks sooritamata, asendatakse märke „T“ hindegaga „1“ (nõrk) või hinnanguga „MA“ mitte hiljem kui kümme tööpäeva peale esmast töö sooritamise tähtaega. Kui õpilane pole tegemata või läbikukunud tööd õigeaks ajaks järele vastanud, puudub tal võimalus täiendavaks järelvastamiseks, väljaarvatud juhul kui töö mittesooritamine on tingitud õpilase valikutest sõltumatutest asjaoludest

Puudulikule või nõrgale tulemusele sooritatud, või sooritamata jäänud tööde tõttu tähtjaks välja panemata kursusehinne märgitakse Stuudiumis tähisega "MH". Kursuse märke „MH“ asendatakse kursusehindegaga selle trimestri viimasel tööpäeval, millisel kursus või õpitegevus lõppes või vähemalt kaks päeva enne õppenõukogu.

Stuudiumis kasutatavate tähiste selgitused:

AR - piisavale õpitulemusele sooritatud töö või kursuse hinne.

T - lõpetamata, tähtjaks esitamata kohustuslik õpiülesanne

MA - ebapiisavale õpitulemusele sooritatud töö või kursuse hinne

MH - mitte hinnatud kursus koos õpetajapoolse kommentaariga, millised tingimused tuleb õpilasel hinde saamiseks täita.

K - kodune töö tegemata

! - märkamine koos õpetaja kommentaariga

H - hiline mine; tundi hiline mine ja tunnist eemalolek määral, mis õpetaja hinnangul ei takista tunni õpiväljundite saavutamist

P - puudub, tunnist puudumine või tundi hiline mine või tunnist eemalolek määral, mis õpetaja hinnangul takistab tunni õpiväljundite saavutamist

v - õpilane puudub seoses kooli esindamisega

D - distantsõpe (sh põimõpe, veebiõpe)

3. Hindamise põhimõtted

Õpitulemuste saavutatust hinnatakse kokkuvõtvalt viiepallisüsteemis ning kursusehinnete alusel kooliastmehinnetega. Hindamiskriteeriumite valikul on õpetaja vaba. Kui neid ei ole eelnevalt selgitatud, lähtutakse gümnaasiumi riikliku õppekava § 17st.

Lõimitud õpitegevuste, valikainete ja õpiprojektide tagasisidestamine ning hindamine toimub trimestri lõpus toimuval tagasisidenädalal. Tagasisidestamise käigus toimub õpieesmärkide saavutamise põhjalikum hindamine, kasutades erinevaid hindamise vorme ja andes õpilastele põhjalikumalt tagasisidet tema osalemise, panustamise ja vastutuse võtmise kohta õpitegevuses. Õpilastel on võimalik põhjalikumalt hinnata enda edenemist selle õpitegevuse käigus ning anda tagasisidet ka kaasõpilastele.

Iga trimestri alguses otsustatakse, milliste sellel trimestril toimuvate kursuste tagasisidestamine ja hindamine toimub tagasiside nädalal. Ülejäänud kursuste tagasisidestamine ja hindamine toimub jooksvalt kursuse käigus. Õpilasi teavitatakse kursuse tagasisidestamise korraldusest esimeses tunnis.

Kursuse või õpitegevuse alguses lepivad osalejad (õpilased ja õpetajad) kokku eesmärgid, nende saavutamise tunnused, tagasisidestamise viisid ning järelvastamise tingimused. Need kokkulepped kajastatakse Stuudiumis õppeaine info jaotuses.

Kursuse vältel võivad toimuda täiendavad põhjalikumad teemat kokku võtvad kirjalikud või suulised tagasisidestamised, milleks valmistumine eeldab õpilastelt mahukat eeltööd tunnivälisel ajal ja mis vältavad kauem kui 20 minutit. Õpilastele antakse tagasisidestamisest piisavalt varakult teada ning sellised tagasisidestamised lisab õpetaja Stuudiumis vastavasse graafikusse, arvestusega, et üldiselt ühel päeval tohib olla vaid üks selline tagasisidestamine.

Lõimitud õpitegevuse puhul lepitakse eraldi kokku iga lõimitud aine õpiväljundite saavutamise tagasisidestamise ning hindamise viisid, mis kajastuvad lõimitud ainekursuste või lõimingu kursuse hindamisjuhendis. Õppeaine kursuse koondhinne võib kujuneda erinevate kursuste ja õpitegevuste käigus saavutatud õpiväljundite hinnete integreerimisel.

Kõik hinded hakkavad kehtima hetkest, mil need Stuudiumisse kantakse. Hinded kantakse sellele kuupäevale, millal hinnatav töö toimus.

Riikliku õppekava kohustuslike kursuste õppeainetes lisatakse õpilase tagasisidele ka hinne. Kohustuslike koolipoolsete kursuste, valikmoodulite ning õpiprojektide puhul kasutatakse üldjuhul mitteeristavat hindamist (“õpieesmärgid on saavutatud”, “õpieesmärgid pole saavutatud”, (vastavalt Gümnaasiumi Riiklikus Õppekavas sätestatud “Arvestatud”, “Mittearvestatud” tähenduses)).

Lapsevanematel on võimalik tutvuda hindamise korraldusega kooli kodulehel, vajadusel tutvustatakse õpitulemuste hindamise põhimõtteid ja korda lapsevanemate koosolekul või individuaalselt. Õpilasel (alaealise õpilase puhul lapsevanemal/eestkostjal) on õigus vaidlustada kontroll-, arvestus- või vastav järeltöö ning kursuse hinne viie tööpäeva jooksul alates hinde fikseerimisest Stuudiumis. Uurimis- ja praktiliste tööde hinde apelleerimiseks on õpilasel aega kolm tööpäeva.

Hinde vaidlustamiseks küsib õpilane täiendavat informatsiooni hindamise kohta esmalt õpetajalt; kui erimeelsus ei lahene, esitatakse vastavasisuline kirjalik taotlus õppejuhile. Vaidlustamine on individuaalne ning selle lahendamine toimub reeglina õpilase (ja õpilase vanema/eestkostja), õppejuhi ning õpetaja koostöös; vajadusel kaasatakse tööle hinnangut andma eksperdina õpetaja, kes töö koostamisel ja parandamisel ei osalenud ning vajadusel mentor. Kool teeb otsuse kümne tööpäeva jooksul ja teavitab sellest nii õpilast kui vanemat/eestkostjat.

4. Õpitulemuste hindamine

Hindamisel arvestatakse õppeaine eripära. Hindes ei kajastu õpilase käitumine ja suhted õpetajaga. Õpilane on kohustatud läbima kõik õppeaastaks määratud või valitud kursused ja õpiprojektid. Hindelise töö tulemus kantakse Stuudiumi hiljemalt seitsme tööpäeva jooksul pärast töö sooritamist, kui pole teisiti kokku lepitud. Kui töö sooritamise või hindamise käigus tuvastatakse akadeemilise aususe põhimõtete eiramine ehk ebaausate võtete kasutamine, sh teise inimese või tehisintellekti poolt loodud teose või selle osa kasutamine töös viitamata, võib vastava õpiülesande eesmärkide täitmist lugeda “mitte saavutatuks” ning hinnata hindegaga „nõrk“ (1). Sellise töö järelevastamisel võidakse õpilasele anda ülesandeid, mille täitmisega ta demonstreerib, et on mõistnud oma tegutsemise ebakohasust ja eksimise raskust.

5. Konsultatsioon ja nõustamine

Õpilasel on võimalik saada eduka õppimise planeerimiseks juhiseid ja tuge vastavalt omavahelisele kokkuleppele kaasõpilastelt, mentorilt, õppenõustajalt, õppejuhilt, direktorilt.

Gümnaasiumi eesmärk on jõuda olukorrani, kus õpilased saavutavad kooli- ja riiklikus õppekavas taotletud õpieesmärgid vähemalt piisaval tasemel aktiivselt ja pühendunult koolitundides osaledes ja iseseisvalt töötades.

Konsultatsioon on täiendav õpitegevus olukordadeks, mille kujunemine pole olnud õpilase vaba valik või kui konsultatsiooni vajadus on tekkinud seoses gümnaasiumi esindamisega koolile olulistes tegevustes. Konsultatsiooniks valmistub õpilane iseseisvalt töötades, konsultatsioon on õpilasepoolsete konkreetsete arengut toetavate ja õpitavast arusaamiseks vajalikele küsimustele vastuse saamise koht. Konsultatsioon ei ole järeleaitamise tund, st kordustund juba tehtud õpitegevustega.

Kui riiklikus õppekavas on määratud vastavat ainekursust enam kui üks, selgitab aineõpetaja vajadusel esimese kursuse või õpitegevuse käigus välja õpilaste eelteadmised vastavas aines ning annab hinnangu, kas need on piisavad vastava aine õpieesmärkide saavutamiseks kooli- ja riiklikus õppekavas taotletud vähemalt piisaval määral. Vajadusel soovitab aineõpetaja abikursuse läbimist, et ennetada võimalikke õpiraskusi. Võimaluse korral korraldab gümnaasium abikursuseid.

Individuaalne õppekava koostatakse haridusliku erivajadustega õpilasele, kelle andekus, õpiraskused, tervise seisund, puue, käitumis- ja tundeeluhäired, pikemaajaline õppet eemalviibimine või kooli õppekeele ebapiisav valdamine toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppe sisus, õppeprotsessis, õppe kestvuses, õppekoormuses, õppekeskkonnas. Õpilasele individuaalse õppekava koostamise taotluse võib esitada õpilane, lapsevanem/eestkostja, õpetaja, mentor või õppejuht. Individuaalse õppekava koostab hariduslike erivajadustega õppe koordineerija koostöös aineõpetaja ja mentoriga. Individuaalse õppekava rakendamise kinnitab direktor käskkirjaga.

Õpilase õpiraskuse ilmnemisel toetab õpilast ja/või õpetajat õppenõustaja. Õpilane saab võimaluse selgitada, millest on õpiraskused tingitud. Protsessi kaasatakse vajadusel mentor ja lapsevanem(ad). Õppenõustaja pakub esmast nõustamist ja tuge õpitegevuste planeerimisel,

tõhustamisel. Lepitakse kokku tegevusplaan, millega õpilane võtab vastutuse kokku lepitud perioodil likvideerida õppevõlgnevused.

6. Järelevastamine

Järelevastamine on õpilase võimalus uuesti näidata õpiesmärkide saavutatust. Järelevastamist hinnatakse samaväärselt õigeaegselt sooritatud tööga. Kehtima jääb viimane hinne.

Hindelised tööd planeerib õpetaja vastavalt õpitegevuse ülesehitusele ja on vajalikud selleks, et jälgida õpingute edenemist ning et olla veendunud, et õpilased on valmis jätkama järgmise etapiga. Seetõttu on oluline, et õpilane, kes soovib järele vastata, teeks seda esimesel võimalusel. Seepärast saab õpilane hindelist tööd ühe korra järele vastata kümne tööpäeva jooksul alates esmase hinde märkimisest Stuudiumisse. Kui õpilane ei ole sooritanud kohustuslikku tööd või on sooritanud selle ebapiisavale hindele ning ei ole hinnet tähtjaks järelevastamisega ära parandanud, puudub tal õigus järeltöö sooritamiseks, väljaarvatud juhul kui töö tegemata jätmine või ebapiisav sooritamine oli tingitud lapse valikutest mitte sõltuvatest asjaoludest.

Kui kogu kursuse õpitudemusi pole õpetaja poolt seatud tähtjaks, kuid mitte hiljemalt kui trimestri viimaseks tööpäevaks piisaval määral saavutatud, on õpilasel õigus kogu kursust ühe korra järele vastata. Järelevastamine peab olema sooritatud kümne tööpäeva jooksul alates trimestri viimasest tööpäevast, kuid mitte hiljem kui kaks tööpäeva enne õppenõukogu toimumist. Õppenõukogu toimumise ajad on määratud kooli üldtööplaanis.

G1 ja G2 klassi õpilasel on võimalus 3. trimestri jooksul käesoleva õppeaasta üht „hea“, „rahuldava“ või „mitterahuldava“ tulemusega kursust järele vastata. Selleks tuleb esitada avaldus koos põhjendusega õppejuhile ja aineõpetajale enne 3. trimestri tagasisidenädalat. Kui avaldus rahuldatakse, lepib õpilane õpetajaga kokku mõlemale osapoolale sobiva järelevastamise aja.

Järelevastamine toimub reeglina kord nädalas, tagasisidenädalal vastavalt vajadusele. Järelevastamine tuleb õppijal kooskõlastada aineõpetajaga. Õpetaja selgitab õpilasele millistel tingimustel toimub järelevastamine. Järelevastamise tingimusi tutvustab aineõpetaja õpilastele kursuse alguses koos tagasisidestamise põhimõtetega. Õpilased registreerivad järelevastamisele Stuudiumi kaudu, kust on ka leitav info järelevastamiste kohta. Üldjuhul

toimub järelvastamine kord nädalas ning õpilasi teavitatakse Stuudiumi kaudu, kui järelvastamise registreerimise vorm on avatud.

Õpetaja koostab kokkulepitud järelevastamise ajaks järelvastamise töö, mis võtab arvesse õpilase arengueesmäärke ning asjaolusid, mille tõttu õpilane peab tööd järelvastama.

Järelevastamist viib läbi üldjuhul õpikeskuse koordinaator või teda asendav kooli töötaja. Ainespetsiifikast tulenevalt võib järelevastamist läbi viia ka aineõpetaja. Sellisel juhul on õpilasel võimalik järele vastata ühel korral.

Õpilane teavitab õpetajat ja õpikeskuse koordinaatorit enne järeltöö toimumist, kui ta ei saa registreeritud ajal järeltööl osaleda. Registreeritud järelevastamisele ilma eelneva teavitamiseta osalemata jätmine võrdsustub järelevastamise võimaluse kasutamisega ja Stuudiumis märgitakse järeltöö hindeks 1 (nõrk).

Järelevastamisel saadud kursusehinne asendab varasema hinde, Stuudiumis kirjutatakse kommentaari lahtrisse järelevastamise kuupäev.

7. Õpilase üleviimine järgmisesse õppeastmesse.

Õpilase järgmisse astmesse üleviimise otsustab õppenõukogu. Võlgnevuste korral arutatakse eraldi iga õpilase juhtumit õppenõukogus, kus langetatakse otsus edasise suhtes. Järgmisesse kooliastmesse üleviimise eelduseks on õpilase jaoks kõigi kohustuslike kooliaasta jooksul toimunud kursuste ja õpitegevuste õpieesmärkide saavutamine vähemalt piisaval tasemel. Õppenõukogul on õigus lubada erakorraliste, õpilase tahtest sõltumatute asjaolude korral õpilast täiendavale õppetööle, kuid mitte rohkem kui kahes õppeaines.

Õpilane arvatakse edasijõudmatuse tõttu koolist välja juhul, kui ta pole kooliaasta lõpuks saavutanud vastava klassiastme kõigi kohustuslike kursuste õpitulemusi vähemalt tasemele "õpieesmärgid on saavutatud, arvestatud - AR" või hindele "väga hea" (5), "hea"(4) või "rahuldav"(3). Otsus edasijõudmatuse tõttu koolist väljaarvamise kohta tehakse õpilasele ja alaealise puhul ka tema vanematele teatavaks Stuudiumis. Täiendavad alused gümnaasiumist väljaarvamise kohta on sätestatud kooli kodukorras.

8. Kokkuvõttev hindamine

Õpilase õpitulemusi õppeaines hinnatakse kursusehinnete alusel kooliastmehindega. Kooliastmehinde väljapanemise põhimõtteid jagab õpetaja esimese kursuse alguses. Kooliastmehinde paneb välja õpetaja kursusehinnete alusel. Kui õpilasele antakse võimalus saada täiendavaid konsultatsioone ja kursust järele vastata, siis pannakse hinne välja pärast järelevastamist. Iga õppeaine kooliastmehinne pannakse välja vahetult pärast selle õppeaine viimase kursuse lõppemist. Kooliastmehinded peavad õpilasel olema „õpieesmärgid on saavutatud”, „rahuldavad”, „head” või „väga head”. Õppeaines, milles toimub riigieksam (eesti keel, võõrkeel, matemaatika), pannakse G3 klassi õpilasele kooliastmehinne välja enne riigieksami toimumist.

9. Teiste õppeasutuste hinnete ülekandmine

Teistest koolidest õppeaja jooksul G1, G2 või G3 klassi õppima asunud õpilasel kantakse üle nende riiklikus õppekavas ettenähtud ainekursuste hinded, mis eelmises koolis on läbitud. Neid hindeid arvestatakse ka kooliastme hinne panemisel. Kui riiklikus õppekavas ettenähtud kursused pole eelmises koolis läbitud ja Rakvere Riigigümnaasiumi tunnijaotuskava järgi neid kursuseid antud klassis enam ei õpetata, läbib õpilane need individuaalse õppekava alusel.

Valikkursuste hinded kantakse üle õpilase avalduse ja kursuse läbimist tõendavate dokumentide alusel.

Gümnaasiumi praktikate ning kooli partnerite juures (kõrgkoolid jt) toimuvate hinnatavate tööde puhul järelevastamist gümnaasium ei korralda.

10. Gümnaasiumi lõpetamine

Gümnaasiumi lõputunnistus antakse õpilasele:

1) kes on läbinud minimaalse arvu kursuseid järgnevalt:

- a) 2024/25 õppeaastal õpinguid alustanud 100 kursust;
- b) 2023/24 õppeaastal õpinguid alustanud 97 kursust;
- c) 2022/23 õppeaastal õpinguid alustanud 96 kursust.

ja kelle kursuste ja kooliastmehinded on vähemalt „rahuldavad”, koolipoolsete kohustuslike kursuste, valikkursuste ja õpiprojektide puhul „õpieesmärgid on saavutatud”;

- 2) kes on sooritanud põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses kirjeldatud tulemustega õppeaine kohustuslikule mahule vastavad eesti keele, matemaatika ja võõrkeele riigieksamid (või viimasega võrdsustatud rahvusvaheliselt tunnustatud eksami);
- 3) kes on sooritanud küpsuseksami (mille nõuded kehtestab kool koolieksami korraga) vähemalt tulemusele „õpieesmärgid on saavutatud”;
- 4) kes on sooritanud gümnaasiumi jooksul uurimis- või praktilise töö vähemalt tulemusele „rahuldav“.

Käesoleva korra koostamisel on olulisel määral eeskujuna võetud Saaremaa Gümnaasiumi ja Põlva Gümnaasiumi hindamise kordade